

הגובה לא קובע

עמיחי שהם

פלשתים מארגנים את הצבא בין שוכה לעזקה, ומחנה ישראל נערך מולם בעמק האלה. הפלשתים מציגים את לוחם העל - גוליית; דגם משופר של לוחם קרב בלתי-מנוצח: שילוב מדהים של מבנה גוף אדיר ותחמושת כבדה ביותר. גוליית נושא עמו הצעה חדשנית: למה להילחם ולהקיז דם רב? בואו נסיים הכל בדו-קרב, אחד על אחד. את ההצעה מתבל גוליית בחירוף מערכות ישראל.

נראה שגוליית רומז שהוא מעוניין לראות מולו את שאול, המתואר כמי ש"יגבה מכל העם משכמו ומעלה" - הגרסה הישראלית הצנועה ללוחם העל. שאול וכל העם מבינים שבכללי המשחק הנוכחיים אין להם סיכוי. שאול מנסה לפתות את העם בפרסים יקרי ערך, אך ללא הועיל.

ואז פתאום מופיע דוד, רועה הצאן הקטן, נושא בילקוטו מעט לחם וגבינה לאחיו הלוחמים הגיבורים. דוד לא כל כך נבהל מעוצמת הלוחם הפלשתי, כמו שהוא מזדעזע מחירוף מערכות א-לוהים חיים על ידי אותו ענק פלשתי. דוד לא מסוגל לשתוק, ומחליט להילחם בו. הוא אמנם חדור אמונה, אך הוא נאלץ להתגבר על כמה קשיים פעוטים בטרם יילחם בגוליית - השריון והחרב שאינם מתאימים לגופו הפעוט, והזלזול המופגן של הגיבורים החזקים - שאול ואליאב אחיו הבכור, שאף הוא מתואר כאיש גבוה - ברועה הצאן הצעיר. אולם בלית ברירה, כיוון שאף אחד אחר לא מוכן לעשות את העבודה, מסכים שאול לשלוח את דוד לפני גוליית.

דוד הקטן בא עם חידוש. הוא לא משחק את משחק הגובה והטכנולוגיה, אלא בא בשם האמונה: "ויאמר דוד אל הפלשתי: אתה בא אלי בחרב ובחנית ובכידון, ואנוכי בא אליך בשם ה' צבאות א-לוהי מערכות ישראל אשר חרפת!". את אותה אמונה מצייד דוד בחמישה חלוקי נחל ובמקלע אבנים.

דוד אינו מצליח לנצח את גוליית בגלל יתרון טכנולוגי, אלא בגלל החשיבה היצירתית. הוא פורץ את תבנית החשיבה הקיימת - קרב צמוד פנים אל פנים, ומעדיף לפעול מרחוק בעזרת כלי ירייה. יש לשים לב לעובדה שהמקרא אינו מתאר נס אלוקי כלשהו, אלא פעולה אנושית הנובעת מביטחון ואמונה בה'. גבורת דוד דומה לגבורת יהונתן, שנלחם בפלשתים מתוך אמונה גדולה בה', בשעה שאביו המצביא הדגול עמד משותק נוכח הכוח הצבאי הגדול שלהם. כך גם מובן מדוע בסוף הקרב נאמר שנפש יהונתן נקשרה בנפש דוד - שהרי הם נפשות תואמות. זאת ועוד, הדמיון בין שניהם רק מחדד את התחושה שיהונתן היה אמור לרשת את אביו, אך בגלל חטאו של שאול, בחר ה' בדמות מקבילה שתמשיך את המלוכה הישראלית.

אם המלחמה של שאול בנחש העמוני מציינת את המלכת שאול למלך, אזי מלחמת דוד בגוליית מציינת את המלכתו של דוד: מזה - יכולת צבאית מרשימה המשולבת במנהיגות ריכוזית חזקה, ומזה - לחימה אמיצה וחדורת אמונה בה', המאופיינת במחשבה יצירתית ובהתגברות על פער טכנולוגי. דוד פועל מתוך נקודה פנימית של אמונה גדולה, ואליה הוא רותם את הפשטות של רועה הצאן הנלחם באבנים.